

ZE SBÍRKY BOHYNĚ, SVĚTICE, ŽENY

Ostrov

na vlnách se kolébaly jako plné mísy,
 dávno, dávno tomu,
 lidé
 5 s vůlí praobru si zahrávali
 v stínu tučných stromů.
 Bujnost, vzdor a lehká mysl
 vyrůstaly ze šťavnatých dnů
 nad představy rozmařilých snů,
 10 lidé zpychli;
 staré řady, staré mravy
 pohozeny byly, zapomenuty,
 jako haldy vyjedených škeblí zasuty,
 kázeň zmizela —
 15 kalitové, pramoc obří,
 rozhněvali se.

Milatk,

léty, zkušenostmi
 obtěžkaná jako banán plody,
 20 moudrostí a ctnostmi
 ozdobená jako ryba šupinami,
 z lidí jediná
 duchům prasíly se kořila,
 z minulosti jako z věčné perlorodky
 25 pravá zrna lovila,
 lidmi oslyšána,
 kality však byla milována
 z lidí jediná.

A tak přišla noc,
 30 jako víchř listím střechy
 harašila přísná slova,
 kalit děl jí:

35 „Za příštího úplňku
trestat počneme,
za příštího úplňku
vody zdvihneme,
za příštího úplňku
vystavíš si vor.

40 Až pak lidé pohynou,
vody vrátíme,
až pak lidé pohynou,
tebe spasíme,
až pak lidé pohynou,
počneš nový rod.“

45 Tak se stalo.

 Ostrovy
zbity vlnami a s řevem do vod klesly,
zašly pod vodami,
lidé
50 jako hrsti červů byli rozhozeni
pro žraločí tlamy.

 Milatk
vůli praobru se podrobila.
Připevněna k svému voru,
55 tu se zahoupala a tu zavířila,
hmyzem na lupenu byla,
dolů letěla a vzhůru byla nesena,
zazoufala, uvěřila,
uvěřila, zazoufala,
60 vlny uléhaly,
vody stoupaly,
už jen vrcholky se nad ně zdvihaly,
Milatk, jata strachem z vodní dálky,
potopené ostrovy se bojíc opustiti,
65 vor svůj přivázala k poslednímu stromu,
duch z ní potom prchl.

Vody
ještě stoupaly,
a než kalitové
70 svýma dlaněma je zastavili,
svýma dlaněma je obrátili,
zmizel také strom a žena s vorem,
Milatk utonula.

— — — — —

Vody
75 vrátily se,
ostrovy se podobaly vyjedené míse,
nekřičel tu op a nevolal tu pták,
nesvítil tu květný kalich, nevoněl tu med,
Milatk na nejvyšším svahu,
80 černý, zvadlý, mrtvý květ,
ležela.

Rada kalitů se sešla.
Trest je dokonán, nechť noví lidé žijí.
Usneseno, aby kalit - žena vešla
85 v utonulou Milatk.

Na nejvyšším svahu,
pod nejvyšším stromem
náhle
tělo bezduché se pozachvělo,
90 údy napínaly se, tvary kynuly,
proudem krve zardělo se tělo,
prsy poprvé se mocně pohnuly,
ruce zatápaly,
Milatk procitla,
95 zatímco se kalitové usmívali,
v novém klidu, v novém jasu
Milatk oči otevřela v žasu,
pozdvihla se, vyskočila, stanula,
z vyjedené mísy na ni hrůza vanula,
100 ale v nitru ženy kypěl život smělý,

jako by v něm skrývala roj včelí,
pudem vedena,
Milatk na své tělo zadívala se.

105 Viděla svá ňadra zahrocená vpřed,
viděla své tuhé, oblé údy,
viděla své břicho vykroužené,
život byl v tom, krev v tom bila,
nevědouc nic pocítila
touhu divokou,
110 protáhla se, vypjala se, vzlykla,
ruce vzhůru vztýčila a vzkřikla
růjným výkřikem.

Vzápětí však: jaký děs!

115 Jako kdyby ostrov celý odpovídal
ozvěnou jí ze všech stran,
smích se rozetřásl kolem ní
jako prudký harašivý van,
duchů hlasy naplnily prostor nadzemní.
A pak naráz
120 Milatkin zrak vytřeštěný
spatřil kality.

Byli tu a seběhli se
kolem ženy udivené,
do svého ji středu vzali,
125 dolů ze svahu se hnali
s povykem.

Uvadlé a zpustošené
bylo místo ono,
kde se kdysi tančily bujné tance kmene,
130 uvadlé a zpustošené
lesy kolem byly,
do nichž z kola mizívaly páry roztoužené.

Na to místo kalitové
 Milatk zavedli si,
 na tom místě zatančila
 snubní tanec praobrům.

— — — — —

Ostrovy
 již se zase zelenaly,
 již se zase kolébaly,
 na vlnách se kolébaly jako plné mísy,
 silná Milatk
 patero tu synů porodila,
 patero tu rodů založila:
 Aremolungi, Eimeliik, Korrjor, Ngabiul, Molegojok.

(Pověst palavská)

Protože mám ráda banán,
tak jsem přišla za tebou,
protože mám ráda banán,
probudil jsi touhu mou.

5 Za truhlici kup si ženu,
která ovoce tvé chce.
Tam, co ústí potok Moiro,
máte přece truhlice.

10 Protože se banánu chce,
na návěs jsem přišla k vám,
u pohlavárova plotu
s touhou na tě čekávám.

15 Za náramky kup si ženu,
máte je přec s mušlemi
dole na ústí, kde lidé
vystupují na zemi.

Mabruka je velbloudice,
 takový má štíhlý krk,
 Mabruka je za tisíce,
 za sta bys ji nekoupil.
 5 Zuby má jak ze zlata,
 ruce má jak ze zlata,
 prsten zlatý,
 paži útlou má jak hůl.

10 Mabruka má nos jak růži,
 obličej jak zrcadlo,
 na sametové své kůži
 nosí z heny růměnec.
 Střevíce má ze zlata,
 šáteček má ze zlata,
 15 zlatou korunu
 z vlasů stolička jí tvoří na hlavě.

Mabruka má v očích hvězdy,
 když se vine rákosím,
 prsy její, pevné vezdy,
 20 jsou dvě mísy stříbrné.
 Samé stříbro zástěra,
 samé stříbro košile,
 hedvábné má
 načechrané kalhoty.

25 Ghadámes a Alžír projdi,
 abys našel Mabruku,
 Bonu, Trables, Egypt projdi,
 Mabruku tu nenajdeš.

30 Naší země je to květ,
 maso srdce našeho,
 naše dcera,
 za níž marně putuješ.

 Mabruka je velbloudice,
 na trh pošli velbloudy,
35 Mabruka je za tisíce,
 prodej ovce, chlapce své,
 pane půdy, pane stád,
 bys ji mohl milovat —
 naše srdce
40 bude tajně naříkat.

Soše se podobá. Nic křehkého tu není
z panenky feudální, napudrované.
Solidních věcí měšťák především si cení.
Dech silné přírody tě náhle ovane.

5 Leč její příroda je domácí a tučná
a krotce zardělá jak zralé ovoce;
sousedí říkají, že bývá někdy hlučná,
a její milenci, že líbá divoce.

10 Na Hlavní ulici se tout le monde jí baví,
když jako dreadnought pluje třídou polední,
velebná ňadra nesouc nohy pevně staví
o stehnech olympských po slunném dláždění.

15 Je hezká nebo krásná? Smědá nebo plavá?
Toť celkem lhostejno. Je monumentální,
dovede chovati se, zdá se zcela zdravá
a toalety, šperky nemá banální.

20 Toť žena fabrikanta, rady nebo kupce,
ornament kanceláře nebo titulu,
reklamní tabule a pyšná chlouba trubce,
poselství měšťákovo do vestibulu.

25 Srdce v ní nehledej, jen mechaniku svalů,
cítění bez citu a mysl bez ducha,
jež nejraděj se dívá do zrcadel sálů,
kde filantropie se jako ropucha
nadouvá.

Ó černý dělníče,
ty, jehož mysl necouvá
a jehož svaly v ocel ztuhly,

80 že kuješ železo a kopeš uhlí
a živíš jejich lenost pro chtíce,

sám zdravě žádostiv
po boku ženy ustarané,
vrasčité, vysáté
35 zříš provokaci tu, ten masa div,
jejž vykrmils pro pány proklínané,

ó revoluční černý pařáte,
jak bělost ta v tvém objetí by zrudla
a socha ta se rozetřásla divě,
jak měšťačka by před tvým zrakem zchudla
40 a zasténala možná žádostivě,

až s úsměvem bys odcházel
a soucit už jen pro ni měl.

MICI

Co je s vámi? Sám, tak hezkej?
To si teda přisednu.
Dal mi jednu cigaretu.
Pivo? Ne, tak pro jednu

5 ňákou fajnovou bych byla —
Prachy? A jak zčervenal!
To sem si hned pomyslela,
když mě očima tak žral.

10 Nevadí. To ví přec: obchod.
To já jen tak ze zvyku.
Deset let sem u řemesla,
nedělám už cavyků.

15 Deset let sem u řemesla
zatra ztracenýho.
Ale čistá, tvrdá, s hicem,
jenže ne pro každýho.

20 Dal sem ruku. Semhle. Zmačknul!
Že jo: furt jak panenka.
Hošíčku můj, jehně moje!
Teď sem zase Mařenka.

Zaplať. Deme do pokoje.
Proč se třeseš? Nechci nic,
jenom cigaretu eště
a pak — — — — —

25 A teď pusinku tvou
jako u nás jahody.
Dybys nebyl velkej klacek,
nesla bych tě přes schody...

Teď si tady pěkně sedni.
Chvilku dej mi pokoj s tím.
Zmačkni mě a tiše hačej.
Nebo se ti rozbřečím.